כדלעת מני 6 ר"ע היא דדריש ריבויי ומיעומי

דתניא יוהיה ביום השביעי יגלח את כל שערו

ריבה את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו מיעם

ואת כל שערו יגלח חזר וריבה ריבה ומיעם

וריבה ריבה הכל מאי ריבה ריבה דכוליה

גופיה ומאי מיעם ימיעם שיער שבתוך החומם

מאי הוי עלה ת"ש דאמר רב הונא בר אשי

אמר רב אין שם עפר ימביא רקבובית ירק

ומקדש יולא היא רקבובית ירק הוא דהואי עפר

אפר לא הואי עפר: כדי שיראה על המים: תנו

רבנן טשלשה צריכין שיראו דעפר סומה הואפר

פרה יורוק יבמה משום רבי ישמעאל אמרו

אף דם צפור מאי מעמא דרבי ישמעאל

דכתיב 2ומבל אותם בדם הצפור וגו' ותניא

בדם יכול בדם ולא במים ת"ל (6) במים אי

מים יכול במים ולא בדם ת"ל בדם הא כיצד

ימביא מים שדם ציפור ניכר בהן וכמה

רביעית ורבגן ההוא לגופיה דהכי קאמר

רחמנא אטביל בדם ובמים ורבי ישמעאל אם

כן לכתוב רחמנא ומבל בהם בדם ובמים

למה לי לניכר ורבנן אי כתב רחמנא ומבל

בהם הוה אמינא האי לחודיה והאי לחודיה

כתב רחמנא בדם ובמים לערבן ור' ישמעאל

לערבן קרא אחרינא כתיב יושחם את הצפור

האחת וגו' ורבגן אי מההוא הוה אמינא לישחמיה סמוך למנא ונינקטינהו לוורידין

ולקבליה לדם במנא אחרינא קמ"ל בעא

מיניה ר' ירמיה מר' זירא גדולה ומדחת

את המים קטנה ונדחית מפני המים

מהו א"ל מלאו אמינא לך לא תפיק נפשך

לבר מהילכתא בצפור דרור שיערו רבנן אין

לך גדולה שמדחת את המים ואין לך קטנה

שנדחית מפני המים ת"ר י הקדים עפר למים

פסול ור' שמעון מכשיר מ"ם דרבי שמעון

דכתיב יולקחו לשמא מעפר שריפת החשאת

ותניא אמר ר"ש וכי עפר הוא והלא אפר הוא

שינה הכתוב במשמעו לדון הימנו גזירה שוה

נאמר כאן עפר ונאמר להלן עפר מה להלן

עפר על גבי מים אף כאן עפר על גבי מים

ומה כאן הקדים עפר למים כשר אף להלן

הקדים עפר למים כשר והתם מגלן תרי קראי

כתיבי כתיב עליו אלמא אפר ברישא וכתיב

מים חיים אל כלי אלמא מים ברישא הָא כיצד

רצה זה נותן רצה זה נותן 9 ורבנן אל כלי מדוקא

עליו 'לערבן ואימא עליו דוקא אל כלי שתהא

[©] חיותן בכלי מה מצינו בכל מקום מכשיר למעלה אף כאן מכשיר למעלה:

ל) [שבועות כו.], ב) [תוספתא פ"א ע"ש],

ג) וכ"ה יג.ז. ד) ממורה יב:

נו"ם ותוספתה לפרה פ"ון.

ה) [פסחים לד:], ו) במקום

פי במשכן. רש"ל, ז) [ל"ל

ה) [במדבר ה], ע) [שס],

לא א מיי׳ פי״א מהלי טומאת נרעת הל״א

כדלעת מני. הא דקתני מגלחו תגלחת שניה כראשונה רבי עקיבא היא: מאי הוה עלה. דבעיין דלעיל [ע"א] אם אין שם עפר מהו שיתן שם אפר: ה"ג מביא רקבובים ירק ומקדש רקבובים ירק הוא דהוי עפר וכו' ולא גרס ולא היא: ומקדש. נותנו וובמקום והמקום מקדשו

וחוזרו ונוטלו ונותנו למים: עפר סוטה. דכתיב (במדבר ה) אל המים שיראה עליהן מדלא כתיב (ב) במים: ורוק יבמה. לעיני הזקנים דכתיב לעיני הזקנים וחללה וירקה (דברים כה): (ג) וחפר פרה. דגזירה שוה גמירי מהדדי עפר סוטה ואפר פרה כדלקתן: אף דם לפור. של מצורע ששוחטו אל כלי חרם על מים חיים ולריך שלא יתן מים אלא כשיעור שיהא דם לפור ניכר בהן: ת"ל מים גרס. ולא גרס במים דהא על המים החיים כתיב בקרא: וכמה הן רביעית. כדמפרש לקמן: יי בלפור דרור. שיערו חכמים שחין במינה גדולה שמדחה את המים ולא קטנה שנדחת מפני המים שהן רביעית: אטביל בדם ובמים. ואפי׳ אין ניכר: קרא אחרינא למיב. ששוחט לתוך המים והרי הן מעורבין מעיקרא: ולינקטינהו לוורידים. יאחום בין אלבעותיו שלא ילא מהן דם: גדולה ומדחת את המים. שאין מים ניכר מפני רוב הדם: לא תפיק נפשך לבר מהילרתה. כל דברי חכמים שנקבעו אל תהרהר אחריהן: הקדים עפר למים בסוטה פסול. כדכתיב ונתן אל המיסף אלמא מים ברישא וכתיב ועשה לה הכהן את כל התורה הואתש דבעינן כסדר הכתוב בפרשה: מה להלן. בסוטה מלותו לכתחילה עפר אל המים כדכתיב בה אף כאו בפרה עפר אל המים מצותו כן לכתחילה ולא תימא ונתן עליו דוקא דמשמע עפר לכתחילה: ומה כחן. בפרה הקדים עפר למים כשר כדמפרש ואזיל: והמם מנלן. גבי פרה דאם הקדים עפר למים כשר: מים חיים אל כלי. משמע מים ללד הכלי ולא עפר חולך בינתיים: ורבנן. דאמרי לעיל בסוטה הקדים עפר למים פסול אמרי לך בפרה נמי פסול דאל כלי דוקא דמשמע מים ברישא והא דכתיב ונתן עליו מיםי לערבן לאחר שנתן אפר אל המים לריך להפך המים עליו ולערבן: ה"ג ואימא עליו דוקא אל כלי שחהא חיותן בכלי. ואימא עליו דוקא שיהא עפר תחילה. והא דכתיב מים חיים אל כלי לאו למימרא שיהו המים ללד הכלי

את המים לבדוק אותה וכן דם לפור של לשון ספיקא אלא שהיה תמיה על דברי ר' ישמעאל דאמר רביעית מצורע שמכשיר את המים להואה אף כאן עפר מכשיר את המים: מחני

מתני

לעולם דם לפור ניכר בהן והא פעמים שאינו ניכר שהמים מדחין אותו כגון קטנה ופעמים שאין המים ניכרין כגון גדולה והיכי קים לרבנן לשעוריה בלפור שיהא דמה ניכר לעולם ברביעית דומיא דפ״ק דר״ה (דף יג.) דאמר ליה רבי ירמיה לרבי זירא מי קים להו לרבנן בין שליש לפחות משליש אמר ליה לאו אמינא לך לא תפיק נפשך לבר מהלכתה וכו: שיבה הבתוב במשמעו. תיתה לרבי וכי שינוי הוא שנקרא אפר עפר והכתיב (תולפס ב כג) וישרוף בנחל קדרון וידק לעפר וכן ואכות אותו טחון היטב עד אשר דק לעפר (דברים ט) וי"ל אותן שלא נעשית אפר ע"י שריפה אלא לריכין כתישה נקראין עפר אבל פרה עיקר מלות שריפתה לאפר אע"פ שאם היו שם אודין היו כותשין אותם כדאיתא בספרי וכדתנן בפ"ג דפרה נשרפה חובטין אותה במקלות משום אודין שלא נעשו אפר מיהו עיקר מלות שריפתה לאפר הוא: שרבה הבתוב במשמעו. מימה וכי מפני כך שינה והאמר בפרק כיסוי הדם (חולין דף פח:) דלכך שינה אליבא דב"ה ללמד שאפר נקרא עפר וי"ל תרתי שמע מינה: האלות

מצינו בכל מקום מכשיר למעלה. כגון בסוטה עפר למעלה שהוא המכשיר את המים והוי למעלה, דכולי עלמא מודו דמנוה להקדים המים כדכתיב ומן העפר וגוי, אף כאן מכשיר למעלה. הלכך בע"כ סיפיה דקרא לגופיה ורישא לדרשה לערבן (שם).

אלא למימר שיהא חיותן בכלי שלא

יטול מן המעיין בכלי אחר ויתן לתוך

וה אלא בכלי זה ישאבם מן המעיין:

מה מלינו בכל מקום. בסוטה:

מכשיר למעלה. עפר הוא המכשיר

באר הוי עלה. תימה מאי קא בעי כיון דלאו שיורא הוה אם כן תפשוט וי"ל דלא איתבריר להו האי דשיירא אי משום טעמא כדפרי׳ ולאו שיורא הוא אי משום דתנא נחת לשיורא: מביא מים שדם צפור ניכר בהם וכמה רביעית ורכנן ההוא לגופיה. קשיא (רצי

> מינין (נויר דף לח.) קא חשיב ליה בהדי עשר רביעיות מחמש חיוריתה וקא פריך התם ותו ליכא והא איכא ומייתי מתניתין דהכא היה מביא פיילי של חרס וכו׳ ומשני בפלוגתה לה קא מיירי והא דמצורע נמי פלוגתא היא וקא חשיב ליה ונראה דהא פלוגתא דהכא לא דמיא לפלוגתא דמייתי התם כגון נוטלין לידים לאחד ואפילו לשנים ור׳ יוסי דפליג התם בפ"ק דמסכת ידים (מ"ח) ואמר לא סגי ליה לשנים ברביעית דבעי לאחרון נמי רביעית וכן במתניתין היה מביא פיילי של חרם דת"ק דרבי יהודה לא סגי ליה ברביעית וכן גבי ביטול מי רגלים דקאמר תנא קמא כל שהוא אבל הכא רבנן מודו בפחות מרביעית לא אפשר ואי בעי סגי ברביעית מיהו לכתחילה מביח חלי לוג כדתנן בריש פרק י"ד דמסכת נגעים כילד מטהרין את המצורע היה מביא פיילי של חרם חדשה ונותן לתוכה סחלי לוג מים חיים והא דתנן בפ׳ שתי מדות (מנחות דף פח.) רביעית מה ר׳ ישמעאל היא: מביא מים שדם ניכר בהם וכמה רביעית. וא"ת וכי אינו ניכר ביותר מרביעית והא תנן בפ"ז דמסכת מקואות (מ"ה) ומייתי לה בגמרא בכמה דוכתי בשילהי פ"ק דשחיטת חולין (דף כו.) ובפ"ק דמכות (דף ג:) ג' לוגין מים שנפל לתוכן קורטוב יין ומראיהן כמראה יין אלמא דאפילו יין ניכר בג' לוגין וכ"ש דם דסומק טפי י"ל ניכר דקאמר ממשותו של דם ולאו בשינוי מראה דעלמא (מ"ר) והשתא לא תיקשה מה שהיה תמיה רבי נמי מהא דקאמרינן בהקומץ רבה (מנחות דף כב.) ופרק גיד הנשה (חולין דף נח:) לרבי יהודה דיליף למין במינו דאינו בטל ממאי דכתיב ולקח מדם הפר ומדם השעיר הדבר ידוע שדמו של פר מרובה משל שעיר אלמא דמיו במינו לא בטיל ורבנן אמרי עולין אין מבטלין זה את זה והא הכא דהוה מין שלא במינו והדבר ידוע שהמים מרובין על הדם ואפילו הכי כתיב בדם וי"ל כיון ° דממשותו ניכר הרי הוא בעין: קמנה ונדחית מפני המים מהו. מימה אליכא דמאן קא מיבעיא ליה אי לרבי ישמעאל פשיטה דפקול דהה בעי שיהה דם לפור ניכר אי לרבנן הא לא קפדי

היתה משמשת 0 רביעית מים למלורע

סמג עשין רלו רלו: לב ב ג מיי׳ פ״ד מהלי סוטה הלי״ב: לג ד מיי׳ שם פ"ג הל"י: ד ה מיי׳ פ"ט מהלי הכא אמר דרבנו פליגי עלה ובפ'ג' פרה אדומה הל״א סמג עשין רלג: לה ו מיי פ״ד מהלי יבום וחלינה הלי ז סמג עשין נב טוש"ע אה"ע סי סעי׳ לח ובחדר קסט סעי' לח ובסדר חלילה סעי' נג ובפירוש סדר חלינה סעי" עו עו עה: לו ז מיי פי"א מהלי טומאת נרעת הל"א

סמג עשין רלו רלו: לו ח מיי פ״ד ייר ח מיי' פ"ד מהלי סוטה הלי"ב: לח טי מיי פ״ט מהל׳ פרה אדומה הל"א

תורה אור השלם וּ וְהָיֶה בִּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יַגַלַּח אֶת כָּל שִּׁעֲרוֹ אֶת יִגַלַּח אֶת כָּל שִּׁעֲרוֹ אֶת ראשו ואת זקנו ואת גבת עינְיוּ וְאֶת כָּל שְּׁעְרוּ יֵגַלַּחַ וְכָבֶּס אֶת בְּגָדִיוּ יְגַלַּחַ וְכָבֶּס אֶת בְּגָדִיוּ ורחץ את בשרו במים וְטְהַר: ויקרא יד ט 1. וְלָקַח אָת עֵץ הָאֶרֶז 2. וְלָקַח אָת עֵץ הָאֶרֶז ואת האוב ואת שני וְאֶתְר וְאָתַר וְאֵת הַצְּפּר הַתּוֹלַעַת וְאֵת הַצְּפּר הַחַיָּה וְטָבַל אֹתֶם בְּדֵם הצפר השחוטה ובמים ַהַבָּיִת הַחַיִּים וְהִזְּה אֶל הַבַּיִת שֶׁבַע פְּעָמִים:

ויקרא יד נא ז וְשָׁחַט אֶת הַצְפּרְ הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׁ עַל הָאֶחָת אֶל כְּלִי חֶרֶשׁ עַל מים חיים: 4. וְלָקְחוּ לִטְמֵא מִעֲפַר שַׂרַפַּת הַחַטָּאת וְנָתַן עליו מים חיים אל כלי:

תוספות שאנץ

מביא רקבובית ירק ומקדש טביא ז קבוביזניז קומקו ש (דקטנית) [רקבובית] ירק הוא דהוי עפר כו׳. ולא גרס ולא היא כפ״ה. נראה הוי עלה ומייתי עלה ת״ש משמע שבא להוכיח האמת מיהו דבכך אין למוחקו דמצינו בכמה מקומות דבעי מאי הוי עלה ולא מידי: מים שדם צפור ניכר בהם וכמה רביעית. נגעים חצי לוג. דקאמר כיצד מטהרין את המצורע מביא פיילי של חרס חדשה ונותן לתוכה חצי לוג של מים חיים ול"ג חצי לוג דהכא משמע דלא בעי אלא רביעית. וי״ל דשפיר גרסי׳ ליה התם חצי בסוטה חצי לוג וילפי׳ כלי. ולא נראה דבמנחות פ׳ ב׳ מדות סתם לן תנא ל) דר׳ יהודה דאמר רבי׳ של מצורע דקאמר כתיב חצי לוג לסוטה ורבי׳ למצורע אלמא משמע דלא ילפי׳ להו מהדדי וכן משמע בנזיר פ׳ ג׳ מינין וקחשיב רביעית רע ופרי׳ התם . דמצורע ומשני בפלוגתא לא קא מיירי אלמא משמע דליכא

מז העשר רביעיות ולא ילפי׳ מצורע מסוטה על כז ל"ג במשניות חצי לוג כדפרישי׳: וכי עפר היא והלא אפר היא. אע"ג לא משני הקרא לקרות אפר עפר ואין הלשון משמע כן. מה מצינו בכל מקום מכשיר למעלה בתורה עפר הוא המכשיר

א) נראה דל"ל סחם לן תנא כח"ק דר"י דקאמר התם חלי לוג מים לסוטה ואעפ"ר תני התם רציעית למצורע אלמא וכו'.

◊ אהיכר מים ונראה דהא בעיא לא

מים שדם לפור ניכר בהם וכמה רביעית אתי כר׳ ישמעאל וא״ת כו׳ וי״ל כו׳ והד"א. מהרש"ל. הגהות הב"ח

קודם ד"ה ורוק: גליון הש"ם

גם' ורבנן אל כלי וכו'. עיין רש"י פסחים ד' לה ע"ל ד"ה מעלה ול"ע: תוד"ה מביא וכו' דממשותו ניכר. תמוה לי הא לרבנן לא בעי היכר דם. ונהי דדרשא וטבל לריך לגופה מ"מ הא הדם בטל ולא מתקיים בדם וכן לר"י נפיק רק מיתורא והא בלא"ה לריך ממשות ניכר שלא יתבטל. ובעיקר קושיתם י"ל דהא דם במים הוי אינו מינו ובבליר מם׳ עדיין שם דם עליו דהאוכלו חייב משום דם. ורק בדם הפר דהוי מין במינו דדין ביטולו ברוב כיון דטעמן שוה: ד"ה קשנה כו'. אהיכר מים. אהיכר דם

מוסף רש"י

. לא תפיק נפשך לבר מהילכתא. לפקפק בשיעור חכמים (ר"ה יג.). הקדים עפר למים. גני סוטה, הקדים עפר שבקרקע למים בכלי (תמורה יב:). **דכתיב. גכי** מי חטאת ולקחו לטמא כו׳ (שם). נאמר כאן. נמי ונאמר מטאת, עפר. כדכתיב ומן העפר אשר יהיה וגו'. אף כאן במי מטאת עפר ע"ג מים, וזו הכשר מלוותה לכתחילה (שם). מים חיים אל דמשמע דהמים יהיו נתונין אל הכלי ולא אל העפר, דאל כלי משמע עפר ברישה פסול מחווו. עליו לערבן. ונתן עליו לאו למימרא דאם הקדים עפר כשר. אלא למימרא להזהר בפר, מכח כנהינות כאוא שלאחר שיתן העפר למים יערבס באלבעו יפה ויחזיר המים שתחתיו עליו (שם). ראימא עליו דוקא. דאפר קודם למים כדכחיב ונתן עליו מים, ואל כלי להכי אתא שתהא חיותן בכלי. שלא ימלאם בכלי אחר ויערם לכלי זה. אלא כלי זה יתן לתוך ילקחו (צ"ל ויקלחו)המים

לתוכו (שם) ומשני מה

י) [במדבר יט], כ) [עי' בר"ש דאיכא דגרסי הכי במשנה שם אכן לפנינו אימא רביעית וע' תוס' מנחות פח. (א) גמ' ת"ל מים כל"ל ואות ב' נמחק: (ב) רש"י